

בש"פ 2545/18 - מדינת ישראל נגד אבישי איתח, ליאור איתח, עלאא מצרי, סאאיד מסארווה

בבית המשפט העליון

בש"פ 2545/18

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. אבישי איתח
2. ליאור איתח
3. עלאא מצרי
4. סאאיד מסארווה

בקשה ראשונה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"ח בניסן התשע"ח (03.04.18)

בשם המבקשת: עו"ד נילי פינקלשטיין

בשם משיב 1: עו"ד אבנר שמש

בשם משיבים 3-4: עו"ד ויקטור אוזן

החלטה

לפני בקשה להארכת מעצרו של המשיבים לפי סעיף 62(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), החל מיום 6.4.2018, ב-90 ימים או עד למתן פסק דין בתפ"ח 13515-07-17 בבית המשפט המחוזי בבאר שבע, לפי המוקדם. משיב 2 נתן את הסכמתו לבקשה.

רקע מקדים

- ביום 6.7.2017 הוגש נגד המשיבים ונאשמים נוספים כתב אישום המונה שבעה אישומים לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע, והמייחס להם שורת עבירות בתחום הנשק והסמים המסוכנים. למשיב 1 מיוחסות, בין היתר, עבירות של קשירת קשר לפשע, התפרצות, החזקת נשק, נשיאה והובלה של נשק, סחר בנשק ועסקה אחרת בסם; למשיב 3 מיוחסות עבירות של קשירת קשר לפשע, רכישה והחזקת נשק, נשיאה והובלה של נשק, סחר בנשק וקבלת נכסים שהושגו בפשע; ולמשיב 4 מיוחסות עבירות של קשירת קשר לפשע, רכישה והחזקת נשק, נשיאה והובלה של נשק וקבלת נכסים שהושגו בפשע.
- בקליפת אגוז ייאמר כי על פי העובדות שבבסיס ארבעת האישומים הראשונים, משיבים 1-2 פרצו לנשקיהם שבבסיס צבאי בדרום הארץ וגנבו ממנה 33 רובי M-16. זמן קצר לאחר מכן, מכרו השניים 23 מן הרובים, בין היתר, למשיבים 3-4 ולאדם אחר, שבהמשך ההליך חתם על "הסכם עד מדינה" (להלן: עד המדינה). שלושת האישומים הנוספים נוגעים למשיב 1 לבדו, לפיהם הוא קשר עם מספר גורמים שונים קשר לייבוא סמים מסוגים שונים ובכמות גדולה לישראל. עד המדינה היה מעורב גם בעניין זה.
- עם הגשת כתב האישום נגד המשיבים הגישה המבקשת בקשה למעצרו עד תום ההליכים (מ"ת 13474-07-17). משקבע בית המשפט (כב' השופט נ' אבו טהה) כי קיימת תשתית ראייתית לכאורה לחובת המשיבים, הורה על קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינם. באשר למשיב 1, שירות המבחן התרשם כי הוא מנהל אורח חיים עברייני מגיל צעיר שבמסגרתו הפנים דפוסי חשיבה כוהניים. כן צוין כי קיימים גורמי סיכון רבים בעניינו, דוגמת עמדותיו הנתונות לגיטימציה לעבירה על החוק, מעורבותו בביצוע עבירות אלימות בעבר, בריחתו מן הארץ בעבר, התנהגותו הבלתי צפויה, והיעדר ההרתעה שהפגין מסנקציות עונשיות שהושטו עליו. גורמים אלה מצביעים על רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה מצדו. בבחינת חלופת המעצר שהוצעה על ידי משיב 1, על פיה ישתחרר לחלופת מעצר בית בפיקוחם של אביו, אחותו וחבר של אביו, נמצא כי היא אינה מותאמת לאופי ולרמת הסיכון הנשקף מהתנהלותו, ולכן לא הומלץ לשחררו ממעצר. באשר למשיב 3, שירות המבחן מצא כי הוא נעדר עבר פלילי קודם, והתרשם כי חוויית המעצר וההליך המשפטי מהווים גורם הרתעתי ומשמעותי עבורו. יחד עם זאת, צוין כי יש פער ניכר בין היכולות החיוביות שהפגין לבין חומרת האישומים המיוחסים לו, וכי התנהגותו הפזיזה והיעדר החשיבה על השלכות מעשיו עשויה להביאו למצבי סיכון אותם יתקשה לזהות. נמצא כי השארתו במעצר עשויה להוביל להפנמת נורמות עברייניות, אולם ישנה רמת סיכון להתנהגות עוברת חוק מצדו אם ישוחרר. בבחינת חלופת המעצר שהוצעה על ידי משיב 2, על פיה ישתחרר למעצר בית בפיקוחם של אביו ואחותו, נמצא כי על אף שבני משפחתו מגויסים לסייע לו, חלופה זו אינה מתאימה ולכן לא הומלץ לשחררו ממעצר. באשר למשיב 4, שירות המבחן התרשם כי הוא בעל יכולות גבוהות המתועלות להמשך ניהול אורח חיים עברייני, וכי סנקציות משפטיות קודמות בעניינו לא שימשו כאמצעי הרתעה בעבורו. כן נמצא כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות אלימה מצדו, וזאת לנוכח עברו הפלילי העשיר והפער שבין תפיסתו העצמית לבין התנהגותו

בפועל וחומרת האישומים המיוחסים לו. בבחינת חלופת המעצר שהוצעה על ידו, על פיה גם כן ישתחרר למעצר בית בפיקוח בני משפחה ומכרים, נמצא כי היא אינה מתאימה ולכן לא הומלץ לשחררו ממעצר.

4. נוכח היעדר ההמלצה לשחרור מאת שירות המבחן, הסכים בא-כוח משיבים 3-4 להארכת מעצרו עד תום ההליכים. לעומת זאת, בא-כוח משיב 1 עתר להורות על קבלת תסקיר משלים שיבחן חלופת מעצר אחרת בעניינו, תוך שנתן הסכמתו להארכת המעצר אם לא ייעתר בית המשפט לבקשה זו. ביום 7.12.2017 דחה בית המשפט את בקשת בא-כוח משיב 1 לתסקיר משלים, ונוכח תסקירי שירות המבחן וחומרת העבירות הורה על מעצרו של כל המשיבים עד תום ההליכים. הבקשה שלפני, כאמור, עניינה בהארכת מעצר זה בתשעים ימים, החל מיום 6.4.2018.

טענות הצדדים

5. בדיון שהתקיים לפני ביום 3.4.2018 טענה המבקשת כי המעשים המיוחסים למשיבים ונסיבות ביצועם מעידים על מסוכנות הנשקפת מהם. חלקן של העבירות אף מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, המתעצמת נוכח עברם הפלילי המכביד של משיב 1 ומשיב 4. באשר להתקדמות ההליך, צוין כי התיק החל להישמע כבר ביום 29.1.2018, כי קוימו מאז מספר דיונים וכי נקבעו דיונים נוספים אחת לשבוע, ומכאן שההליך מתנהל כשורה. עוד צוין כי המבקשת ערוכה לשמיעת עדותו של עד המדינה בניגוד לצוות ההגנה שביקש דחייה של מספר מועדי דיון. לאור האמור, ביקשה המשיבה להורות על הארכת המעצר.

6. מנגד, המשיבים טענו כי בקשות הדחייה שנתבקשו על ידם נבעו מהוספת חומר חקירה חדש שלא היה ברשות ההגנה. כמו כן, נטען כי המדובר בתיק רחב היקף שעתיד להתברר תקופה ארוכה, כאשר האישומים שבו נסיבתיים ומבוססים על עדות עד המדינה בלבד. ביחס למשיב 4 בפרט, צוין כי הוא חולה וגורמי הכלא מתקשים לטפל בו, וכי אף בתסקיר שירות המבחן נמצא כי חלופת המעצר יכולה לשמש כגורם מפקח עבורו. לאור האמור, טענו המשיבים כי יש לדחות את הבקשה ולהורות על תסקיר משלים ביחס לכל אחד מהמשיבים, אשר יבחן חלופת מעצר אפשרית.

דיון והכרעה

7. לאחר עיון בבקשה על נספחיה ושמיעת טענות הצדדים בדיון שנערך לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

8. במסגרת הליך של הארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, יש לערוך איזון בין זכות החירות של הנאשם, לו עומדת חזקת החפות בשלב זה של ההליך, לבין הצורך בשמירת שלום הציבור וביטחונו. במסגרת איזון זה על בית המשפט להביא בחשבון, בין היתר, את מידת המסוכנות הנשקפת מן הנאשם, עברו הפלילי, החשש מפני שיבוש הליכי משפט וחומרת העבירות המיוחסות לו (בש"פ 418/18 מדינת ישראל נ' בריל (22.01.2018); בש"פ 6732/17 מדינת ישראל נ' ליבוביץ (7.11.2017)). נוסף על כך, יש להביא בחשבון גם את תקופת המעצר ואת קצב התקדמות ההליכים המשפטיים בעניינו. ככל שההליך מתעכב ומתנהל בקצב שאינו בגדר הסביר, תיטה הכף אל עבר העדפת חירותו של הנאשם, אך זאת בכפוף לבחינת הנסיבות והגורמים שבעטיים מתעכבים ההליכים (בש"פ 584/18 מדינת

ישראל נ' גבאי (28.01.2018); בש"פ 6687/17 מדינת ישראל נ' טחימר (30.8.2017).

9. בענייננו, המסוכנות הנשקפת מכל המשיבים נלמדת בראש ובראשונה מסוג העבירות בהן הם מואשמים. עבירות בתחום הנשק נכנסות בגדרי "עבירת ביטחון" כהגדרתה בסעיף 35(ב) לחוק המעצרים, המקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית. בית משפט זה עמד לא פעם זה על החומרה הטמונה בעבירות נשק וסחר בכלי נשק, ועל כך שהמסוכנות הנובעת מאלה לא ניתנת לאיון בדרך של חלופת מעצר. לפיכך, בית המשפט ייעתר לשחרור לחלופת מעצר בעבירות אלו רק במקרים חריגים (בש"פ 8702/15 מדינת ישראל נ' אבו קטיש (24.12.2015); בש"פ 6837/13 חרבוש נ' מדינת ישראל (28.10.2013) והאסמכתאות שם).

10. המסוכנות הנשקפת מן המשיבים נלמדת במקרה זה גם מהערכות שירות המבחן בתסקירי המעצר שהוגשו. אכן, יתכנו מקרים חריגים ביותר המצדיקים סטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן (בש"פ 387/18 אלימלך נ' מדינת ישראל (21.01.2018); בש"פ 1595/17 מדינת ישראל נ' פלוני (23.3.2017)), אולם לא מצאתי כי ענייננו נמנה על המקרים הללו. לנוכח כל האמור, אף לא מצאתי שיש מקום להורות על עריכת תסקירים משלימים על אודות המשיבים. באשר לקצב התקדמות ההליך, לאור העובדה שמדובר בתיק רחב היקף, ששמיעת ההוכחות החלה ועתידה להתקיים מדי שבוע, שעה שהמבקשת ערוכה לשמוע את עדותו של עד המדינה לאלתר, דומה כי ההליך מתקדם כסדרו.

11. באשר למצבו הרפואי של משיב 4, חזקה על שירות בתי הסוהר כי ימצאו פתרונות מתאימים והולמים למצבו, ואין בכך, כשלעצמו, עילה לשחרורו לחלופת מעצר.

12. על כן, הבקשה מתקבלת ומעצרו של המשיבים מוארך בזאת החל מיום 6.4.2018 ב-90 ימים נוספים או עד למתן פסק דין בתפ"ח 13515-07-17, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ט בניסן התשע"ח (4.4.2018).

ש ו פ ט